

**АНАЛИЗ НА КОНСТАТИРАНИТЕ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС
СЛУЧАИ НА НАРУШАВАНЕ ПРАВОТО НА РАЗГЛЕЖДАНЕ И
РЕШАВАНЕ НА ДЕЛОТО В РАЗУМЕН СРОК ПО НАКАЗАТЕЛНИ
ПРОИЗВОДСТВА ЗА ПЕРИОДА**

01.04.2021 г. - 30.09.2021 г.

В изпълнение на задължението на Висшия съдебен съвет по чл. 60м, ал. 2 от Глава трета „а” на Закона за съдебната власт е изготвен следния анализ за периода 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г.

За анализирания период в Инспектората към ВСС са постъпили **262 (двеста шестдесет и два)** броя заявления по Глава трета „а” от ЗСВ, от които по граждански, търговски и административни дела - **166** броя, а по наказателни дела – **52** броя заявления.

За **основателни** са приети **218** броя заявления, като от тях **166** са по граждански, търговски и административни дела и **52** заявления по наказателни такива. От приетите за основателни **52** броя заявления по наказателни дела, по **30** на брой заявления са констатирани нарушения допуснати и във фазата на досъдебното производство. От тях по **6** на брой заявления се констатират нарушения **само** във фазата на досъдебното производство.

**** (За сравнение, с предходен анализиран шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. общия брой постъпили заявления са 298 (двеста деветдесет и осем) на брой.*

Посочените **30** (тридесет) заявления са отчетени в данните на Инспектората към ВСС, както следва:

22 броя заявления за период 01.04.2021 г. - 30.06.2021 г. и

8 броя заявления за период 01.07.2021 г. - 30.09.2021 г.

Основателните заявления касаещи забавени наказателни производства разпределени по апелативни райони за анализирания период е следното:

За Апелативен район София - **23 (двадесет и три)** заявления.

За Апелативен район Велико Търново - **5 (пет)** заявления.

За Апелативен район Пловдив - **1 (едно)** заявление.

За Апелативен район Варна - **1 (едно)** заявление.

I. Забавяния допуснати само във фаза на досъдебното производство за анализирания период са констатирани по 6 (шест) на брой заявления:

**** (За предходен анализиран период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. броя на заявления от тази група са 8 (осем) на брой).*

1. Заявления с продължителност на производството повече от 20 години за анализирания период е констатирано по 1 (едно) на брой заявление.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-181/29.04.2021 г.**

Производство образувано и водено срещу три лица за престъпление по чл. 199, ал. 1, т. 1 НК. впоследствие след преценка на събраните по делото доказателства е водено за престъпление по чл. 198, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК с продължителност 23 години, 9 месеца и 25 дни.

Заявителя е бил в качеството на обвиняем в проверяваното производство (досъдебно производство № 1117/1997 г. по описа на 02 РУ-СДВР, пр.пр. № НСН 515/1997 г. по описа на СРП).

Поведение на компетентните органи:

За целия си период наказателното производство е останало на досъдебна фаза. Спирано е два пъти за период от общо 22 години и 4 месеца (от 25.09.1998 г. до 23.03.2011 г. и от 23.03.2011 г. до 03.02.2021 г.).

За първи път наказателното производство е спряно с постановление от 25.09.1998 г., поради невъзможност пострадалият да бъде разпитан, като за целия период на спирането му от близо 12 години и 6 месеца разследващите органи не са предприели действия за установяване на адреса му, за да може да бъде призован и разпитан.

Делото е спряно за втори път с постановление от 23.03.2011 г. на наблюдаващия прокурор на основание чл. 244. ал. 1, т. 2 НПК (поради неразкриване на извършителя на престъплението). Със същото постановление наказателното производство е прекратено на основание чл. 244, ал. 2 НПК спрямо тримата обвиняеми, тъй като по силата на законата

норма ако в случаите по чл.244,ал. 1, т. 2 има привлечен обвиняем, наказателното производство спрямо него се прекратява. В материалите на проверяваното дело не се съдържат доказателства за връчване на преписи от това постановление на обвиняемите и на пострадалия, поради което проверяващият състав е приел, че досъдебно производство № 1117/1997 г. по описа на ОЗ РУ - СДВР, пр.пр. № НСН 515/1997 г. по описа на СРП е приключено окончателно с постановление от 03.02.2021 г. на прокурор от СРП, с което досъдебното производство е възобновено и наказателното производство, образувано и водено срещу тримата обвиняеми за престъпление по чл. 199, ал.1, т. 1 НК е прекратено поради изтекла абсолютна давност за наказателно преследване.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. заявления с такава продължителност също липсват).*

2. Заявления с продължителност на производството повече от 15 до 20 години за анализирания период липсват.

**** (За сравнение, следва да се отбележи предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството е 1 (едно) на брой).*

3. Заявления с продължителност на производството от 10 до 15 години за анализирания период липсват.

**** (За сравнение, следва да се отбележи предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. заявления с такава продължителност на производството липсват).*

4. Заявления с продължителност на производството от 7 до 10 години за анализирания период са 2 (две) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-176/27.04. 2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 195, ал. 2 НК, впоследствие след прецизиране на обвиненията е водено за престъпление по чл. 211, пр. 1, вр. чл. 209, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с продължителност **9 години, 4 месеца и 5 дни.**

Заявителя е бил в качеството на обвиняем в проверяваното производство (ДП

№ 137/2011 г. по описа на ГД“НП“-МВР-София, пр.пр. № 45982/2011г. по описа на СРП, пр.пр. № НСН 46/2016 г. по описа на СРП, НОХД № 6568/2015 г. по описа на СРС, НОХД № 4254/2016 г. по описа на СРС, НОХД № 1163/2017 г. по описа на СРС, НОХД № 6666/2018 г. по описа на СРС, ВЧПД № 5037/2018 г. по описа на СГС и НЧД № 11461/2021 г. по описа на СРС).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е приключило с определение от 20.01.2021 г. по НЧД № 11461/2021 г. по описа на СРС, с което е потвърдено постановление от 17.12.2018 г. на прокурор в СРП за прекратяване на производството на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1, пр. 1 НПК.

Забавания са допуснати в досъдебната фаза на процеса, с продължителност от общо 5 години, 7 месеца и 5 дни. На първо място, делото е връщано 4 пъти от съда на прокуратурата за отстраняване на допуснати на досъдебната фаза на производството съществени нарушения на процесуалните правила, ограничаващи правото на защита на обвиняемия (с разпореждания по НОХД № 6568/2015 г. и НОХД № 4254/2016 г., и двете по описа на СРС, и с определения по НОХД № 1163/2017 г. и НОХД № 6666/2018 г., и двете по описа на СРС). На следващо място, продължителността на процеса е увеличена с времето, през което са правени опити да се съобщи на обвиняемия за изготвеното постановление на СРП от 17.12.2018 г. за прекратяване на наказателното производство. Прокурорът не е съобразил, че обвиняемият още през 2014 г. е посочил адрес за уведомяване кантората на защитника си, като в продължение на 1 година и 8 месеца са изпращани съобщения на различни адреси, на които обвиняемият не е открит.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-197/10.05.2021 г.**

Производство образувано и водено срещу девет лица за престъпление по чл. 325, ал. 1 НК, с продължителност 7 години, 6 месеца и 8 дни.

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 252/2013 г. по описа на РУП - Петрич, пр.пр. № 1548/2013 г. по описа на РП - Петрич, НОХД № 777/2019 г. по описа на РС-Петрич и ВЧД № 62/2020 г. по описа на ОС- Благоевград).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е прекратено с протоколно определение на съда от 10.11.2020 г. по НОХД № 777/2019 г. по описа на РС - Петрич на осн. чл.

289, ал. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 от НК и чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 5 НК, поради изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване.

Забавянията са допуснати в досъдебната фаза на процеса с продължителност от общо 6 години, 4 месеца и 27 дни. Производството по делото четири пъти е прекратявано от наблюдаващия прокурор на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, като впоследствие обжалваните по реда на чл. 243 НПК прокурорски актове са отменяни от съда поради допуснати съществени процесуални нарушения и делото е връщано на прокуратурата за продължаване на разследването. По делото на два пъти е определян разследващ орган. Първоначално определеният разследващ полицай е отстранен от разследването и делото е иззето с постановление на наблюдаващия прокурор от 03.06.2016 г., поради неритмично водене на разследването, неоснователно забавяне на производството, извършване на формални разпити, като разследването е възложено на следовател от ОСЛО при ОП-Благоевград.

**** (За сравнение, следва да се отбележи предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 4 (четири) на брой).*

5. Заявления с продължителност на производството от 5 до 7 години за анализирания период са 2 (две) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-111/11.03.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 209, ал. 1 НК, впоследствие след преценка на събраните по делото доказателства е водено срещу две лица за престъпление по чл. 209, ал.1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК, с продължителност **5 години, 9 месеца и 5 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № ЗМ 1262/2015 г. по описа на 06 РУ-СДВР, пр.пр. № 12697/2015 г. по описа на СРП, НОХД № 10359/2017 г. по описа на СРС, НОХД № 4144/2018 г. по описа на СРС, НОХД № 13343/2018 г. по описа на СРС, НОХД № 2459/2019 г. по описа на СРС и ВНОХД № 4202/2020 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

Забавянията, допуснати в досъдебната фаза на наказателното производство, са с продължителност от общо 2 години, 9 месеца и 3 дни.

На първо място, поради установени нарушения на процесуалните правила,

довели до нарушаване правото на защита на обвиняемите съдът на три пъти е прекратявал съдебното производство и е **връщал делото на прокуратурата за отстраняването им** (с разпореждане по НОХД № 10359/2017 г. и с определения по НОХД № 4144/2018 г. и НОХД № 13343/2018 г., всички по описа на СРС).

На следващо място за забавянето в досъдебната фаза на производството е допринесло и обстоятелството, че са установени периоди с обща продължителност от 5 месеца и 11 дни (от 30.09.2016 г. до 09.12.2016 г. и от 17.01.2017 г. до 19.04.2017 г.), през които **разследващите органи не са извършвали действия по разследването.**

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-250/08.06.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 206, ал.1 НК, с продължителност **5 години, 10 месеца и 24 дни.**

Заявителя е бил в качеството на пострадад в проверяваното производство (досъдебното производство № 523/2014 г. по описа на РУП-Габрово, пр.пр. № 1638/2014 г. по описа на РП - Габрово, НОХД № 201/2019 г. по описа на РС - Габрово, ВЧНД № 49/2019 г. по описа на ОС Габрово, НОХД № 560/2019 г. по описа на РС Габрово, ВНОХД № 110/2020 г. по описа на ОС - Габрово, ВЧНД № 85/2019 г. по описа на ОС Габрово).

Поведение на компетентните органи:

Забавянията в наказателното производство са допуснати в досъдебната му фаза. Прекомерната ѝ продължителност от 4 години, 8 месеца и 7 дни се дължи на обстоятелството, че наказателното производство **трикратно е прекратявано с постановления на наблюдаващия прокурор** на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК (поради липса на престъпление), които впоследствие съдът е отменял поради допуснати съществени процесуални нарушения като е дал конкретни указания за отстраняването им.

**** (За сравнение, следва да се отбележи, че за предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 3 (три) на брой).*

6. Заявления с продължителност на производството от 3 до 5 години - за анализирания период е 1 (едно) на брой.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-166/20.04.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 144, ал. 3, пр. 1, вр. ал. 1 НК, с продължителност 3 години, 11 месеца и 11 дни.

Заявителя е бил в качеството на пострададал в проверяваното производство (ДП № 86/2017 г. по описа на 08 РУ-СДВР, пр.пр. № 4055/2017 г. по описа на СРП, НЧД № 7451/2018 г. по описа на СРС, ВНЧД № 4989/2019 г. по описа на СГС, НЧД № 9116/2020 г. по описа на СРС и НЧД № 3825/2020 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство за целия му период е останало на фазата на досъдебното производство и е приключило с определение от 05.11.2020 г., постановено по НЧД № 9116/2020 г. по описа на СРС, с което е потвърдено постановление на прокурор при СРП от 23.06.2020 г. за прекратяване на наказателното производство на основание чл. 243, ат 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК.

Забавянето в производството е в резултат на **допуснати от наблюдаващия прокурор пропуски и нарушения на процесуалните правила.**

С постановление от 04.10.2017 г. наблюдаващият прокурор от СРП е прекратил наказателното производство на основание чл. 242, ал. 1, вр. чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК. Делото е изпратено на СРС на 24.10.2017 г. след подадена на 19.10.2017 г. жалба от пострададалата. С определение от 30.10.2017 г. на съдия от СРС делото е върнато за администриране на подадената жалба от СРП. След изпълнение на дадените указания е изпратено отново в СРС на 08.11.2017 г. С определение от 22.06.2018 г. по НЧД № 7451/2018 г. по описа на СРС (потвърдено с определение от 12.12.2019 г. по ВНЧД № 4989/2019 г. по описа на СГС) постановлението на СРП е отменено като незаконосъобразно и делото е върнато на прокуратурата за продължаване на разследването.

**** (За сравнение, следва да се отбележи, че за предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. заявления с такава продължителност на производството липсват).*

7. Заявления с продължителност на производството до 3 години за разглеждания период липсват.

*** (За сравнение с предходен отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. заявления с такава продължителност на производството липсват).

II. Забавени в двете фази на производството - досъдебна фаза и съдебна фаза са следните 24 (двадесет и четири) на брой заявления:

1. Заявления с продължителност на производството повече от 20 години за анализирания период липсват.

*** (За сравнение с предходен отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. заявления с такава продължителност на производството липсват).

2. Заявления с продължителност на производството от 15 до 20 години за анализирания период са 7 (седем) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-20-357/01.10.2020 г.**

Производство образувано за престъпления по чл. 198, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. ал. 1 НК и по чл. 198, ал. 1 НК, с обща продължителност **16 години, 11 месеца и 15 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 2286/2003 г. по описа на 07 РПУ - СДВР, пр.пр. №43457/2003 г. по описа на СРП, НОХД № 1787/2008 г. по описа на СРС, ВНОХД № 2855/2018 г. по описа на СГС и ВНОХД № 1959/2019 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството с продължителност от 4 години и 5 месеца са допуснати забавяния в резултат на поведението на разследващите органи и наблюдаващия прокурор.

На първо място, делото е връщано 4 пъти от наблюдаващия прокурор на разследващите за извършване на действия по разследването.

На следващо място, установени са периоди на бездействие от страна на разследващите органи с обща продължителност от около 2 години и 10 месеца (от 11.02.2004 г. до 30.10.2004 г., от 24.11.2004 г. до 05.01.2005 г., от 11.01.2005 г. до 28.02.2005 г., от 28.02.2005 г. до 05.04.2005 г., от 05.04.2005 г. до 12.10.2005 г., от 12.10.2005 г. до 14.12.2005 г., от 27.01.2006 г. до 11.04.2006 г., от 20.04.2006 г. до 19.09.2006 г., от 29.11.2006 г. до 15.02.2007 г., от 17.07.2007 г. до 15.08.2007 г. и от 16.08.2007 г. до 16.10.2007 г.).

Заявления с:

- **вх. рег. № РС-21-184/29.04.2021 г.;**
- **вх. рег. № РС-21-185/29.04.2021 г. и**
- **вх. рег. № РС-21-186/29.04.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 4 и т. 6, вр. чл. 194, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 18, ал. 1 НК, с обща продължителност **15 години, 2 месеца и 24 дни.**

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (дознание № 728/2005 г. по описа на РУ “Транспортна полиция“ - гр.София, пр.пр. № 60215/2005 г. по описа на СРП, дознание № 730/2005 г. по описа на РУ „Транспортна полиция“ - София, пр.пр. № 61418/2005 г. по описа на СРП, дознание № 848/05 г. по описа на РУ “Транспортна полиция“ - София, пр.пр. № 2055/2005 г. по описа на СРП, НОХД № 582/2007 г. по описа на СРС, НОХД № 10695/2007 г. по описа на СРС, НОХД № 8735/2008 г. по описа на СРС и ВНОХД № 4208/2020 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството е допуснато забавяне с продължителност от общо около 2 години.

Дължи се на обстоятелството, че делото е връщано два пъти от съда на прокуратурата за отстраняване на допуснати на досъдебната фаза на производството съществени нарушения на процесуалните правила (с определение по НОХД № 582/2007 г. по описа на СРС и с разпореждане по НОХД № 10695/2007 г. по описа на СРС).

Заявления с:

- **вх. рег. № РС-21-134/29.03.2021 г. и**
- **вх. рег. № РС-21-178/28.04.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 195, ал.1, т. 3. пр. 2, вр. чл. 194, ал. 1 НК, впоследствие след преценка на събраните по делото доказателства, е водено срещу четири лица за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3 НК, пр.1 и пр.2, вр. чл. 194, ал. 1. вр. чл. 63, ал. 1, т. 3, вр. чл.26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК, с обща продължителност **15 години, 6 месеца и 7 дни.**

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (дознание № 1055/2005 г. по описа на 04 РПУ-СДВР, пр.пр. № 22088/2005 г. по описа на СРП, сл.дело № 465/05 г. по описа на 04 ТО на ССлС, НОХД № 4201/2011 г. по описа на СРС, НОХД № 12385/2015 г. по описа на СРС и ВНОХД № 2589/2020 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

Основните забавяния в производството са допуснати в досъдебната му фаза с продължителност от общо 9 години и 22 дни и са в резултат на поведението на разследващите органи.

Делото е връщано един път от съда на прокуратурата за отстраняване на допуснати на досъдебната фаза на производството съществени нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване правото на защита на обвиняемите (с определение от 03.05.2012 г. по НОХД № 4201/2011 г. по описа на СРС).

Разследването е продължило близо 6 години от образуване на делото на 22.04.2005 г. до първото му внасяне с обвинителен акт в СРС на 11.03.2011 г. За този период на два пъти е определян наблюдаващ по делото прокурор (на 22.04.2005 г. и на 23.02.2006 г.), а пет пъти е определян следовател в ССлС, който да води разследването.

За прекомерната продължителност на тази фаза на процеса основно е допринесло обстоятелството, че наблюдаващият прокурор девет пъти е връщал материалите по делото на разследващия орган за изпълнение на дадени указания и за отстраняване на допуснати в хода на разследването

процесуални нарушения (с постановления от 10.10.2006 г., 16.05.2007 г., 11.09.2007 г., 19.12.2007 г., 12.04.2008 г., 08.08.2008 г., 16.01.2009 г., 08.04.2009 г. и 19.02.2010 г.).

С постановленията, с които делото е връщано за доразследване на следователя наблюдаващият прокурор многократно е констатирал, че разследването продължава прекалено дълго, че **не се извършват необходимите процесуално - следствени действия**, поради което е разпоредил на директора на ССлС да осъществи контрол върху изпълнение на дадените с постановленията указания.

След връщането на делото от съда с протоколно определение от 03.05.2012 г. по НОХД № 4201/2011 г. по описа на СРС досъдебното производство е продължило 3 години и 2 месеца (внесено е за втори път с обвинителен акт в СРС на 21.07.2015 г.). През този период многократно е удължаван срокът за разследване, като точният брой на направените и съответно одобрени искания не е установен от проверяващия екип поради непрецизна подредба на материалите по делото.

Установено е, че са извършени **ограничен брой процесуално-следствени действия** - разпит на обвиняем и предявяване на разследването на участниците в процеса.

За прекомерната продължителност на досъдебната фаза на производството са допринесли и **затрудненията, които разследващите органи са имали във връзка с призоваване на обвиняемите лица във връзка с установяване на местонахождението им.**

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-344/05.08.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл.194, ал.1 НК, впоследствие след преценка на събраните по делото доказателства, е водено срещу шест лица за престъпления по чл. 195, ал. 1, т. 4, вр. чл. 194, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 18, ал. 1 НК, с обща продължителност **15 години, 2 месеца и 24 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (дознание № 728/2005 по описа на РУ “Транспортна полиция“ - гр. София, пр.пр. № 60215/2005 г. по описа на СРП, дознание № 730/2005 г. по описа на

РУ „Транспортна полиция“ София, пр.пр. № 61418/2005 г. по описа на СРП, дознание № 848/2005 г. по описа на РУ „Транспортна полиция“ - София, пр.пр. № 2055/2005 г. по описа на СРП, НОХД № 582/2007 г. по описа на СРС, НОХД № 10695/2007 г. по описа на СРС, НОХД № 8735/2008 г. по описа на СРС и ВНОХД № 4208/2020 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството с продължителност от общо около 2 години е допуснато забавяне. Дължи се на обстоятелството, че делото е връщано два пъти от съда на прокуратурата за отстраняване на допуснати на досъдебната фаза на производството съществени нарушения на процесуалните правила (с определение по НОХД № 582/2007 г. по описа на СРС и с разпореждане по НОХД № 10695/2007 г. по описа на СРС).

**** (За сравнение с предходен отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 2 (две) на брой).*

3. Заявления с продължителност на производството от 10 до 15 години за анализирания период са 5 (пет) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-20-496/22.12.2020 г.**

Производство образувано за престъпления по чл. 115 и по чл. 116, ал. 1, т. 6, пр. 2 и т. 11, вр. чл. 115, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК, с обща продължителност **11 години, 8 месеца и 21 дни.**

Заявителя е бил в качеството на частен обвинител и граждански ищец в проверяваното производство (ДП № 516/2008 г. по описа на СДВР, пр.пр. № 9701/2008 г. по описа на СГП, НОХД № 6110/2012 г. по описа на СГС, ВЧНД № 135/2013 г. по описа на СДС, НОХД № 1140/2013 г. по описа на СГС, НОХД № 3766/2013 г. по описа на СГС, ВЧНД № 621/2015 г. по описа на

СДС, ВНОХД № 84/2016 г. по описа на СДС, к.н.д. № 1258/2017 г. по описа на ВКС, НОХД № 2925/2018 г. по описа на СГС, ВНОХД № 874/2019 г. по описа на СДС и к.н.д. № 75/2020 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството с продължителност от 4 години, 5 месеца и 8 дни са установени забавяния.

На първо място, вследствие на допуснати от прокуратурата процесуални нарушения, довели до нарушаване правото на защита на обвиняемите, съдебното производство по делото на два пъти е прекратявано от съда и е връщано на прокуратурата за доразследване (с разпореждане по НОХД № 6110/2012 г. и по НОХД № 1140/2013 г., и двете по описа на СГС).

На следващо място, до удължаване на наказателното производство се е стигнало и поради допуснати пропуски от страна на разследващите органи, свързани с установяване на един от свидетелите и впоследствие призоваването и разпитването му в досъдебното производство, които действия впоследствие са извършени от съда по НОХД № 3766/2013 г. по описа на СГС.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-305/12.07.2021 г.,**

Производство образувано и водено срещу пет лица за престъпление по чл. 212, ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 НК, с обща продължителност **10 години, 2 месеца и 7 дни.**

Заявителя е би в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 101/2011 г. по описа на ОСЛО при ОП - Варна, пр. пр. № 2245/2011 г. по описа на РП-Варна, НОХД № 6509/2013 г. по описа на РС - Варна, ВЧНД № 1525/2014 г. по описа на ОС-Варна, НОХД № 221/2014 г. по описа на РС - Варна, ВНОХД № 1037/2019 г. по описа на ОС-Варна и НОХД № 495/2020 г. по описа на РС-Варна).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството са допуснати забави с продължителност от 2 години, 11 месеца и 8 дни. Разследващите органи и наблюдавалите делото прокурори са допуснали пропуски при провеждане на разследването,

което е станало причина съдът с разпореждане от 17.12.2013 г. по НОХД № 6509/2013 г. по описа на РС - Варна да прекрати съдебното производство и да върне делото на РП-Варна за отстраняване на допуснатите процесуални нарушения, довели до нарушаване правото на защита на обвиняемите.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-222/25.05.2021 г.,**

Производство образувано за престъпление по чл. 210, ал. 1, т. 5, вр. чл. 209, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с обща продължителност 10 години и 6 месеца.

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 5546/2010 г. по описа на СДВР, пр.пр. № 60801/2010 г. по описа на СРП, НОХД № 12858/2011 г. по описа на СРС, ВНОХД № 3891/2013 г. по описа на СГС, ВНОХД № 4146/2014 г. по описа на СГС, НОХД № 16068/2015 г. по описа на СРС и ВНОХД № 270/2021 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството с продължителност от общо 1 година и 7 дни е допуснато забавяне. Дължи се на обстоятелството, че с решение по ВНОХД № 4146/2014 г. по описа на СГС въззивната инстанция е отменила постановената присъда по НОХД № 12858/2011 г. по описа на СРС и е върнала делото на прокуратурата за отстраняване на допуснати на досъдебната фаза на производството съществени нарушения на процесуалните правила.

Заявления с:

- **вх. рег. № РС-21-102/08.03.2021 г. и**
- **вх. рег. № РС-21-106/10.03.2021 г.**

Производство образувано срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 282, ал. 1 от НК, впоследствие е водено срещу осем лица за извършени престъпления по чл. 387, по чл. 202, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20 и по чл. 248а, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20 НК, с обща продължителност 10 години, 3 месеца и 15 дни.

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № 9745/2010 г. по описа на СГП, ДП № 60 - Пр/2014 г. по описа на ВОП, НОХД № 85/2015 г. по описа на ВС-София, ЧНД № 641/2015 г. по описа на ВКС, НОХД № 113/2015 г. по описа на ВС-Плевен, ЧНД № 939/2015 г. по описа на ВКС, НОХД № 86/2015 г. по описа на ВС-Сливен, ЧНД № 1064/2015 г. по описа на ВКС, НОХД № 2833/2015 г. по описа на СГС и ВНОХД № 1135/2020 г. по описа на САС).

Поведение на компетентните органи:

Основните забавяния в производството са допуснати в досъдебната му фаза с продължителност от 4 години, 6 месеца и 24 дни. Установени са периоди, с обща продължителност от около 2 години, през които в материалите по делото не се съдържат данни за извършвани действия по разследването или е

провеждано по едно следствено действие като е продължаван срока на разследването (от 17.11.2010 г. до 22.02.2012 г.; от 31.01.2013 г. до 29.03.2013 г.; от 26.06.2013 г. до 24.09.2013г. и от 28.11.2013 г. до 27.02.2014 г.).

*** (За сравнение с предходен отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 7 (седем) на брой).

4. Заявления с продължителност на производството от 7 до 10 години за анализирания период са 10 (десет) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-138/31.03.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3, пр. 1 и т. 4, пр. 1 и пр. 2, вр. чл. 194, ал. 1 НК срещу неизвестен извършител, а в следствие в хода на разследването, след преценка на събраните по делото доказателства, е продължило срещу двама обвиняеми, в следствие подсъдими: срещу единия от тях, за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3 и т. 4, вр. чл. 194, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК и срещу заявителя, за престъпление по чл. 196, ал. 1, т. 2, вр. чл. 195, ал. 1, т. 3, пр. 1, т. 4, пр. 1, вр. чл. 194, ал. 1, вр. чл. 29, ал. 1, б “б“, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК, с обща продължителност **8 години, 10 месеца и 3 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 1619/2011 г. по описа на 05 РУ-СДВР, пр.пр. № 30751/2011 г. по описа на СРП, НОХД № 610/2012 г. по описа на СРП, ВНОХД № 4718/2014 г. по описа на СГС, НОХД № 384/2015 г. по описа на СРС, НОХД № 15757/2017 г. по описа на СРС, НО и НОХД № 2758/2018 г. по описа на СРС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството с продължителност от общо около 2 години са допуснати забавяния, които се дължат на обстоятелството, че делото е връщано 3 пъти от съда на прокуратурата за отстраняване на допуснати на досъдебната фаза на процеса съществени нарушения на процесуалните правила (с определение по НОХД № 384/2015 г. и НОХД №

2758/2018 г., и двете по описа на СРС и с разпореждане по НОХД № 15757/2017 г. по описа на СРС).

Заявления с:

- **вх. рег. № РС-21-86/22.02.2021 г.,**
- **вх. рег. № РС-21-87/22.02.2021 г. и**
- **вх. рег. № РС-21-88/22.02.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 12, вр. чл. 130, ал. 1 НК, впоследствие след преценка на събраните по делото доказателства е водено за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 4 и т.12, вр. чл. 130, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 63, ал. 1, т. 4 НК, с обща продължителност **7 години, 5 месеца и 8 дни.**

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № ЗМ 3027/2012 г. по описа на 09 РУП-СДВР, пр.пр. № 42681/2012 г. по описа на СРП, НОХД № 14051/2016 г. по описа на СРС и ВНЧД № 4984/2017 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е прекратено с протоколно определение от 04.08.2020 г. по НОХД № 14051/2016 г. по описа на СРС на осн. чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, вр. чл. 80, ал. 1, т. 4 НК, вр. чл. 81, ал. 3 НК, вр. чл. 3, т. 2 и § 13, ал. 1 ЗР на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на НС от 13.03.2020 г. поради изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване.

В досъдебната фаза на производството, продължила 3 години, 4 месеца и 22 дни са допуснати **забавяния в резултат на поведението на разследващите органи.**

Установени са периоди с обща продължителност от 2 години и 4 месеца, през които не са извършвани процесуално-следствени действия (от 04.04.2013 г. до 13.05.2013 г., от 13.05.2013 г. до 26.06.2013 г., от 26.06.2013 г. до 07.10.2013 г., от 09.10.2013 г. до 19.11.2013 г., от 28.02.2014 г. до 12.05.2014 г., от 28.05.2014 г. до 09.07.2014 г., от 24.10.2014 г. до 12.05.2015 г., от 12.05.2015 г. до 10.09.2015 г., от 10.09.2015 г. до 02.11.2015 г. и от 02.11.2015 г. до 17.03.2016 г.). Тези забавяния са допуснати, въпреки, че наблюдаващият

прокурор многократно е изисквал от разследващия полицаи да предприеме необходимите действия по разследването за приключване на производството.

Заявления с:

- **вх. рег. № РС-21-54/04.02.2021 г. и**
- **вх. рег. № РС-21-55/04.02.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 235, ал. 1, вр. ал. 1 НК срещу неизвестен извършител, впоследствие след преценка на събраните по делото доказателства, е водено срещу четири лица за престъпления срещу: заявителя по Заявление с вх. рег. № РС-21-54/04.02.2021 г. - за престъпления по чл. 235, ал. 1, предл. 1 НК, по чл. 195, ал. 1, т. 4, предл. 2 и предл. 3, вр. чл. 194, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК; заявителя по Заявление с вх. рег. № РС-21-55/04.02.2021 г. - за престъпления по чл. 235, ал. 2, предл. 2 и предл. 3, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК, по чл. 195, ал. 1, т. 4 предл. 2 и предл. 3, вр. чл. 194, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК и други две лица за престъпления по чл. 311, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, по чл. 310, ал. 1, вр. чл. 308, ал. Г предл. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК, по чл. 201, вр. чл. 26, ал. 1 НК, почл. 235, ал. 3, т. 4. вр. ал. 1, предл. 5 НК, почл. 215, ал. 1, предл. 2 НК и по чл. 235, ал. 2 предл. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 63, ал. 1, т. 3 от НК, чл. 194, ал. 1, вр. чл. 20. ал. 2, вр. чл. 63, ал. 1, т. 3 НК, с обща продължителност **7 години, 9 месеца и 23 дни.**

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № 58/2013 г. по описа на РПУ-Троян, пр.пр. № 222/2013 г. по описа на РП-Троян, НОХД № 168/2014 г. по описа на РС - Троян, НОХД № 489/2014 г. по описа на РС - Троян, НОХД № 916/2014 г. по описа на РС - Троян, ВНОХД №338/2016 г. по описа на ОС Ловеч, НОХД № 182/2017 г. по описа на РС - Троян, ВЧНД № 350/2017 г. по описа на ОС Ловеч, ЧНД № 836/2017 г. по описа на ВКС, ВЧНД № 896/2017 г. по описа на ОС - Плевен, ВЧН № 165/2018 г. по описа на ОС - Ловеч, ЧНД № 379/2018 г. по описа на ВКС, ВЧНД № 402/2018 г. по описа на ОС - Плевен. ВНОХД № 219/2020 г. по описа на ОС Ловеч, ЧНД № 406/2020 г. по описа на ВКС и ВНОХД № 495/2020 г. по описа на ОС - Плевен).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството са установени забавяния. Наблюдаващият прокурор е допуснал нарушения на процесуалните правила, които са довели до нарушаване правото на защита на обвиняемите и са станали причина съдът на три пъти (с разпореждане по

НОХД № 168/2014 г. по описа на РС - Троян, определение по НОХД № 489/2014 г. по описа на РС - Троян и решение по ВНОХД № 338/2016 г. по описа на ОС - Ловеч) да прекрати съдебното производство и да върне делото на РП - Троян за отстраняването им.

Заявления с:

- **вх. рег. № РС-21-43/27.01.2021 г.,**
- **вх. рег. № РС-21-44/27.01.2021 г. и**
- **вх. рег. № РС-21-45/27.01.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 202, ал. 1, вр. чл. 201, вр. чл. 26, ал. 1 НК, впоследствие е водено за престъпление по чл. 203, ал. 1, вр. чл. 202, ал. 2, вр. чл. 201, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК, с обща продължителност **7 години, 9 месеца и 1 ден.**

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № 5483/2012 г. по описа на СДВР-МВР, пр.пр. № 22994/2012 г. по описа на СРП, ДП № 22/2014 г. по описа на НСЛС, пр.пр. № 4108/2013 г. по описа на СГП, НОХД № 1349/2015 г. по описа на СГС, НОХД № 2684/2015 г. по описа на СГС, ВНОХД № 1236/2019 г. по описа на САС, к.н.д. № 210/2020 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството с продължителност от 2 години, 8 месеца и 10 дни са допуснати забавяния в **резултат на поведението на разследващите органи и наблюдаващия прокурор.**

Установени са периоди с обща продължителност от 8 месеца и 21 дни (от 01.03.2013 г. до 21.03.2013 г., от 21.03.2013 г. до 01.04.2013 г., от 01.04.2013 г. до 01.07.2013 г., от 10.07.2013 г. до 09.09.2013 г. и от 25.09.2014 г. до 16.01.2014 г.), в рамките на които **разследващите органи** са изчаквали заключения по назначените в рамките на досъдебното производство експертизи, като **не са извършвали други процесуално-следствени действия.**

Около 1 година и 5 месеца след образуването му, досъдебното производство е изпратено по компетентност от СРП на СГП с постановление от 07.03.2014 г. на наблюдаващия делото прокурор в СРП,

който след като е получил делото от разследващия орган със заключително мнение на основание чл. 235 НПК, е стигнал до извод, че действията на двамата обвиняеми по съдържание са относими към престъпния състав на чл. 203, ал. 1 НК и тъй като същият е от компетентността на СГП, ѝ е изпратил делото.

Досъдебното производство е прието по компетентност с постановление от 31.03.2014 г. на прокурор в СГП.

Тъй като разследването по делото е продължило повече от 2 години, на 18.03.2015 г. заявителят е подал молба на основание чл. 368, ал. 1 НПК (ред. ДВ, бр. 71/2013 г.) за ускоряване на съдебното производство. С определение от 03.04.2015 г. по НОХД № 1349/2015 г. по описа на СГС съдът е върнал делото на СГП като е дал възможност на прокуратурата в тримесечен срок, считано от 08.04.2015 г. да внесе делото в съда с обвинителен акт, със споразумение за решаването му или да го прекрати на основание чл. 243, ал. 1 НПК спрямо заявителя.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-125/19.03.2021 г.**

Производство е образувано за престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „в“, вр. чл. 342, ал.1 НК, с обща продължителност 7 години, 2 месеца и 14 дни.

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДР № 262/2013 г. по описа на РУП - Харманли, пр.пр. № 553/2013 г. по описа на РП Харманли, НОХД № 976/2016 г. по описа на ОС - Хасково, ВНЧХД № 250/2017 г. по описа на АС - Пловдив, ВНОХД № 229/2018 г. по описа на АС-Пловдив, КНД № 982/2018 г. по описа на ВКС, ВНОХД № 274/2019 г. по описа на АС-Пловдив и КНД № 114/2020 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството, с продължителност от общо 3 години, 5 месеца и 11 дни е допуснато забавяне.

В рамките на тази фаза на процеса са назначени три съдебно-медицински експертизи (СМЕ) - първата е назначена на 01.08.2013 г. и е изготвена след почти 8 месеца - на 25.03.2014 г.

Следващата, допълнителна СМЕ е назначена на 15.10.2014 г. и е изготвена 1 година и 1 месец по-късно - на 18.11.2015 г.

Третата - комплексна съдебно-медицинска и авто-техническа експертиза е изготвена на 21.10.2016 г., 9 месеца след назначаването ѝ на 19.01.2016 г.

За продължителността на досъдебната фаза на процеса е допринесло и поведението на **наблюдаващия прокурор, който не е упражнил вменената му от закона функция по ръководство и надзор върху разследването.**

**** (За сравнение с предходен отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 5 (пет) на брой).*

5. Заявления с продължителност на производството от 5 до 7 години за анализирания период са 2 (две) на брой.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-115/15.03.2021 г.**

Производство образувано по чл. 129, ал. 2, предл. 4 и 5 НК, впоследствие е водено за престъпление по чл. 115, вр. чл. 18, ал. 1 НК, с обща продължителност **5 години, 11 месеца и 2 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 449/2014 г. по описа на РУ-Свищов, пр.пр. № 909/2014 г. по описа на РП-Свищов, НОХД № 95/2017 г. по описа на ОС-Велико Търново, ВНОХД № 302/2019 г. по описа на АС-Велико Търново и к.н.д. № 176/2020 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството са **допуснати забавяния в резултат на поведението на разследващите органи**, с продължителност от 2 години, 5 месеца и 8 дни. Установени са периоди с обща продължителност от 1 година и 7 месеца (от 09.12.2014 г. до 25.02.2015 г., от 25.02.2015 г. до 11.05.2015 г., от 10.06.2015 г. до 04.04.2016 г. и от 10.06.2016 г. до 14.10.2016 г.), през които няма данни да са извършвани действия по разследването или е било провеждано по едно следствено действие и е бил продължаван срока на разследването.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-226/27.05.2021 г.**

Производство образувано и водено срещу едно лице за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 12 НК, с обща продължителност **6 години, 9 месеца и 22 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 37/20 14 г. по описа на ОСЛО при ОП-Габрово, пр.пр. № 280/2014 г. по описа на РП - Трявна, НОХД № 768/2017 г. по описа на РС-Габрово, ВНОХД № 30/2018 г. по описа на ОС-Габрово, НОХД № 649/2018 г. по описа на РС-Габрово, НЧД № 596/2018 г. по описа на ВКС, НОХД № 252/2018 г. по описа на РС-Севлиево, ВНОХД № 9/2019 г. по описа на ОС-Габрово, ЧНД № 305/2019 г. по описа на ВКС, ВНОХД № 170/2019 г. по описа на ОС-Велико Търново, ВНОХД № 193/2019 г. по описа на ОС - Велико Търново, КНД № 1093/2019 г. по описа на ВКС, ВНОХД № 48/2020 г. по описа на ОС - Велико Търново и КНД № 42/2021 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството с обща продължителност от 2 години, 11 месеца и 27 дни са допуснати забавяния в резултат на поведението на компетентните органи (прокурор и разследващи органи). На първо място, до забавяне с 10 месеца и 6 дни е довело обстоятелството, че наблюдаващият прокурор четири пъти е прекратявал досъдебното производство с постановления на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, които постановления впоследствие са отменени от съда. На следващо място, за увеличаване продължителността на досъдебната фаза на производството е допринесло и отвеждането на четирима прокурори и двама следователи, поради застъпеното от тях становище, че в конкретния случай липсва извършено престъпление от общ характер.

**** (За сравнение с преходен отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството липсват).*

6. Заявления с продължителност на производството от 3 до 5 години за анализирания период липсват.

**** (За сравнение с предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. заявление с такава продължителност на производството липсват).*

7. Заявления с продължителност на производството до 3 години за разглеждания период липсват.

**** (За сравнение с предходния отчетен шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. заявление с такава продължителност на производството липсват).*

По представените данни на ИВСС от тримесечните отчети следва извод за аналогични причини довели до нарушено право на разглеждане и решаване на делото в разумен срок с предходен анализиран период. Налице е увеличаване на общия брой заявления с констатирани нарушения в наказателното производство с 8 на брой заявления.

За настоящия анализиран период техният общ брой е 30, от които 6 броя заявления са за производства с нарушения допуснати само във фазата на досъдебното производство. За предходния шестмесечен период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. този вид заявления са общо 22 на брой, от които 8 броя заявления касаят производства с нарушения допуснати само във фазата на досъдебното производство.

III. Причини, водещи до нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок в досъдебно производство:

1. Нарушения, свързани с основанията за спиране на наказателното производство в досъдебната фаза: прекомерна продължителност на периодите, през които делото е било спряно; недостатъчна процесуална активност по преодоляване на основанията, послужили за спиране и своевременното възобновяване на делата - констатирани при проверката на 1 (едно) на брой заявление, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. нарушения от тази група са 6 (шест) на брой).*

2. Неритмичност при извършване на процесуално следствените действия от страна на разследващите органи, неизпълнение в цялост и срочно на

задълженията им чл.203, ал.1 и ал.2 НПК, неизпълнение на писмени указания по разследването на наблюдаващия прокурор, както и изготвяне на формални предложения за продължаване на срока на разследване - констатирани при проверката на 15 (петнадесет) броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. нарушения от тази група са 15 (петнадесет) на брой).*

3. Многократно връщане на делото от прокурора /по-горе стоящия прокурор/, за отстраняване на допуснати нарушения на процесуалните правила от разследващия орган и за допълнително разследване, поради неизпълнение на дадени с предходни постановления указания - констатирани при проверката на 3 (три) броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. нарушения от тази група са 8 (осем) на брой).*

4. Неефективно упражняване от страна на наблюдаващия прокурор на вменената му от закона функция на ръководство и постоянен надзор на разследването /чл.46 ал.2 от НПК, /водещо до непълно и незадълбочено разследване, несвоевременно събиране/ пропускане да бъдат събрани всички релевантни доказателства - констатирани при проверката на 2 (две) на брой заявление, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. нарушения от тази група е 1 (едно) на брой).*

5. Многократно връщане на делото от съответния съд, поради констатирани системни пропуски на прокурора, при изготвяне и внасяне в съда на обвинителни актове, несъответстващи на разпоредбата на чл.246 от НПК, както и поради констатирани съществени процесуални нарушения, допуснати от разследващите органи на фазата на досъдебното производство - констатирани при проверката на 20 (двадесет) броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. нарушения от тази група са 13 (тринадесет) на брой).*

6. Неспазване на предвидените от НПК срокове (чл. 242 ал.1 - ал.4 от НПК) за произнасяне от страна на прокурора, за анализирания период такива нарушения не се констатират.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. нарушения от тази група са 2 (две) на брой).*

7. Несвоевременно връчване на постановлението за прекратяване на досъдебното производство - през анализирания период се констатира в 2 (две) на брой заявления.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. нарушенията от тази група също са 2 (две) на брой).*

8. Обективни причини, за забавяне на разследването във фазата на досъдебното производство: проблеми със своевременното изготвяне на различните видове експертизи, фактическата и правна сложност на част от делата, поради изчакване на отговори от изготвени молби за правна помощ, както и честа смяна на наблюдаващите прокурори и разследващите органи и фактическата и правна сложност на част от делата за анализирания период такива причини са констатирани по повод проверката на 5 (пет) броя заявления.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. нарушения от тази група са 3 (три) на брой).*

9. Неправилна квалификация на деянието и/или нарушаване на правилата за подсъдност от органите на досъдебното производство за анализирания период не се констатират.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. нарушения от тази група са 4 (четири) на брой).*

10. Прекратяване на производството, поради изтекла абсолютна давност – за отчетния период се констатират по повод проверката на 2 (две) на брой заявления.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. нарушения от тази група са 2 (две) на брой).*

Забележка:

Както и в предходните анализирани периоди, и през настоящия такъв, в някои от случаите на досъдебната фаза на наказателното производство са налице констатации за допуснати от съответния разследващ орган или наблюдаващ прокурор повече от едно нарушения по едно ДП, довели до необосновано му забавяне и нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок.

IV. Отчет на министъра на правосъдието относно постъпилите заявления изплатените обезщетения по реда на глава Ш "а" от ЗСВ за периода 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г.

За целия шестмесечен период са изплатени 450 927,00 лева. (четиристотин и петдесет хиляди деветстотин двадесет и седем лева) обезщетения по сключени споразумения.

Сумите са изплатени по следните тримесечни отчети:

За периода от 01.04.2021 г. - 30.06.2021 г. са изплатени 211 527 лева (*двеста и единадесет хиляди петстотин двадесет и седем лева*) по 78 споразумения.

За периода от 01.07.2021 г. - 30.09.2021 г. са изплатени 239 400 лева (*двеста тридесет и девет хиляди и четиристотин лева*) по 87 споразумения.

За анализирания период от отчетите на министъра на правосъдието се формира следния брой изплатени обезщетения по видове дела:

- по наказателни дела - 24 (двадесет и четири) на брой сключени споразумения по подадени заявления.
- по граждански дела - 122 (сто двадесет и две) на брой сключени споразумения по подадени заявления.
- по административни дела - 19 (деветнадесет) на брой сключени споразумения по подадени заявления.

- Заявления, постъпили за анализирания период и оставени без разглеждане по същество са 36 (тридесет и шест) на брой, като от тях:

- неспазване на срока за подаване на заявлението, регламентиран по чл.60а, ал.4 ЗСВ - 22 (двадесет и две) на брой;

- липса на окончателен акт по производството съгласно чл.60а, ал. 4 ЗСВ - 7 (седем) на брой;

- заявителят не е отстранил нередовностите в срок съгласно чл.60в, ал.4 ЗСВ - 7 (седем) на брой;

- Заявления, разгледани по същество за анализирания период - 264 (двеста шестдесет и четири) на брой;

- Неоснователни заявления за анализирания период - 99 (деветдесет и девет) на брой;

- Основателни заявления за анализирания период - 165 (сто шестдесет и пет) на брой;

- Сключени споразумения за анализирания период - 67 (шестдесет и седем) на брой.

В отчетите на министъра на правосъдието е посочено, че се включват споразумения по заявления разгледани преди анализирания период.

За сравнение с предходни анализирани периоди където големи суми обезщетения по подадени заявления по реда на Глава III „а“ ЗСВ бяха с констатации за нарушения и в двете фази на производството, то в настоящия разглеждан период се наблюдават изплатени големи суми обезщетения, при заявления касаещи нарушения, допуснати от органите на съдебната власт.

(За сравнение с предходен анализиран период 01.10.2020 г. - 31.03.2021 г. сумата на изплатените обезщетения по сключени споразумения възлиза на 313 100,01 (триста и тринадесет хиляди и сто лева и 0,1 лв.) лева.

V. Изводи.

През настоящия отчетен период, анализа на данните от извършените от ИВСС проверки, по повод подадени заявления по реда на Глава III „а“ ЗСВ, за нарушено право на разследване и решаване на делата в разумен срок, сочи на извода, че допуснатите нарушения от компетентните органи в досъдебната фаза на наказателното производство, довели до изплащане на предвиденото в закона обезщетение, в по-голямата си степен са идентични с тези установени в предходния анализиран период.

За отчетния 6-месечен период се констатира увеличение на броя на приетите за основателни заявления, касаещи забави в наказателни производства, допуснати в досъдебната фаза. Докато през предходния 6 - месечен период, /01.10.2020 г.–31.03.2021 г./ техния брой е бил 22, то през настоящия, те са **30** броя.

Заявления с констатирана продължителност на производството над 20 г. се констатира в 1 заявление за целия 6-месечен период. Такива не са били установени в предходния анализиран период.

При заявленията от групата нарушения „върнати дела на прокурора от съответния съд, поради констатирани системни пропуски на прокурора, при изготвяне и внасяне в съда на обвинителни актове, несъответстващи на разпоредбата на чл. 246 от НПК, както и поради констатирани съществени процесуални нарушения, допуснати от разследващите органи на фазата на

досъдебното производство“, е налице съществено увеличение на общия брой основателни заявления. За отчетния период те са 20 (двадесет) на брой, като в предходен анализиран период отчетени са 13 /тринадесет/ на брой.

Запазва се тенденцията за високия брой основателни заявления, при проверката на които са констатирани нарушения, свързани с неритмичното извършване на процесуално - следствените действия от страна на разследващите органи и изпълнението в цялост на задълженията им по чл. 203, ал. 1 и ал. 2 от НПК, както и на писмените указания на наблюдаващите прокурори в изпълнение на разпоредбата чл. 197 от НПК. За анализирания период такива нарушения са констатирани при проверката на 15 (петнадесет) броя заявления, а при предходния анализиран период, тези констатации също са 15 /петнадесет/ броя.

Намаление бележат основателните заявления, поради констатирани и нарушения от групата “върнати дела от прокурора /от по-горе стоящия прокурор/, за отстраняване на допуснати нарушения на процесуалните правила от разследващия орган и за допълнително разследване, поради неизпълнение на дадени с предходни постановления указания“, констатирани при проверката на 3 (три) броя заявления, през анализирания период, то в предходен отчетен период те са 8 /осем/ броя.

През анализирания период не са били установени нарушения от групата „неправилна квалификация на деянието и/или нарушаване на правилата за подсъдност от органите на досъдебното производство“. за разлика от предходния 6-месечен разгледан период, когато нарушения от тази група са били констатирани по повод проверката на 4 /четири/ броя заявления.

През отчетния период нарушения от групата „несвоевременно връчване на постановлението за прекратяване на досъдебното производство са констатирани по повод проверката на 2 /две/ заявления, признати за основателни, а при предходен отчетен период – по 1/едно/.

В сравнение с предходния отчетен период, понастоящем се констатира намаление на броя на основателните заявления, при проверката на които са установени нарушения от групата „неефективно упражняване от страна на наблюдаващия прокурор на вменената му от закона функция на ръководство и постоянен надзор на разследването /чл. 46, ал. 2 от НПК/, водещо до непълно и незадълбочено разследване, несвоевременно събиране/пропускане да бъдат събрани всички релевантни доказателства. През настоящия отчетен

период са налице 2 (две) такива заявления, а за предходен анализиран период техният брой е 1 /едно/.

Продължава положителната тенденция през процесния период, за намаляване на броя на констатираните при проверките на ИВСС нарушения, от групата, включваща основанията за спиране на наказателното производство в досъдебната му фаза: прекомерна продължителност на периодите, през които делото е било спряно, при липса или недостатъчна проявена процесуална активност, с оглед преодоляване на основанията, послужили за спиране на производството и продължаване на разследването по него, констатирани са случаи на спиране на делата, без наличието на законови предпоставки за това. Броят на заявленията, при които са установени нарушения от тази група за анализирания период е 1 (едно), а при предходен разгледан период същите са 6 /шест/.

През настоящия отчетен период няма констатирани нарушения от групата „Неспазване на предвидените в НПК срокове по чл. 242, ал. 1 – ал. 4 от НПК, за произнасяне от страна на прокурора.“, като за предходния 6-месечен период, по повод проверката на подадени заявления от граждани по реда на чл.60а от ЗСВ, са констатирани - 2 /две/ нарушения от този вид

С едно на брой е налице увеличение на заявленията, при проверката на които е констатиран случай на допуснато нарушение от групата „Несвоевременно връчване на постановлението за прекратяване на досъдебното производство“, за анализирания период се констатира по повод проверката на 2 (две) на брой заявления, при предходен разгледан период техният брой е 1 /едно/.

Наред със субективните, фактори /пропуски и нарушения на компетентните органи на фазата на досъдебното производство/ са отбелязани и обективни причини, довели до забавяне на досъдебните производства като например: проблеми със своевременното изготвяне на различните видове експертизи; изчакване на отговори от изготвени молби за правна помощ; честа смяна на наблюдаващите прокурори и разследващите органи и фактическата и правна сложност на част от делата. такива са констатирани по повод проверка на 5 (пет) броя заявления през настоящия отчетен период, а в предходен отчетен период същите са 3 /три/ броя.

Запазва се тенденцията за еднакъв брой признати за основателни заявления, предвид констатирано по повод проверката им „Прекратяване на наказателното производство, поради изтекла абсолютна давност“, като за процесния период прекратяване на това основание е било констатирано по

повод проверката на 2 (две) заявления. В предходен разгледан такъв е отчетен същия брой.

И през този период продължава тенденцията от предходни анализирани и отчетени периоди - най-голямата част от нарушенията на правото за разглеждане на делото в разумен срок да са допуснати от разследващите органи и прокуратурите в Софийски апелативен район. От общо 30-те заявления, по повод на които ИВСС е установил необосновано забавяне, допуснато във фазата на досъдебното производство от страна на посочените органи в анализа, 23 /двадесет и три/ броя са заявленията, касаещи досъдебни производства от Софийския апелативен район, за Апелативен район - Велико Търново - 5 (пет) заявления, за Апелативен район - Пловдив - 1 (едно) заявление и за Апелативен район - Варна - 1 (едно) заявление.

Във връзка с констатирана непълнота в предоставяните от ИВСС данни за установените от тях нарушения на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок, допуснати във фазата и от органите на досъдебното производство, /не посочване на конкретните нарушения на материалния и процесуалния закон на фазата на досъдебното производство, както и органа, който ги е допуснал - разследващ орган или прокурор/, Комисия „Дисциплинарна дейност и взаимодействие с ИВСС“ към ПК на ВСС е изразила становището си в писмо до главния инспектор. Липсата или непълнотата на тези данни възпрепятства възможността за пълно и точно анализиране на пропуските и нарушенията, допуснати от органите на досъдебното производство, довели до нарушаване правото на гражданите, за разглеждане и решаване на делата им в разумен срок, каквото задължение има Прокурорската колегия към Висшия съдебен съвет, съобразно правомощията си по чл. 60м, ал. 2 ЗСВ, респективно, преценката за необходимостта от предприемане на адекватни мерки за отстраняването на допуснатите нарушения.

Комисия „Дисциплинарна дейност и взаимодействие с ИВСС“ към ПК на ВСС е изразила становището си в писмо до главния инспектор относно така констатираната негативна тенденция при предоставяните от ИВСС данни.

С оглед преодоляване на констатираните нарушения от ИВСС по заявления, подадени по реда на Глава III „а“ ЗСВ, и след обсъждане и разглеждане в заседание на Прокурорска колегия на ВСС по точка 90.1.6 от Протокол № 21/19.07.2018 г., Пленума на ВСС е препоръчал на административните ръководители на съответните прокуратури, съобразно правомощията им по чл. 140 ЗСВ, да извършат проверка на спрените дела и

при наличие на условията на чл. 245, ал. 2 от НПК да предприемат организационни мерки за тяхното възобновяване. При осъществяване на правомощията по чл. 140, ал.3 от ЗСВ административните ръководители на съответните прокуратури да съобразят и изпълнението на задължението по чл. 22, ал. 2 от НПК за приключване на разследването в разумен срок.

По предложение на Прокурорската колегия на ВСС с решение по Протокол № 29/22.11.2018 г., точка 1.5, Пленума на ВСС е препоръчал на административните ръководители на окръжните прокуратури, Софийска градска прокуратура, военно - окръжните прокуратури и Специализираната прокуратура, съобразно правомощията им по чл. 140, ал. 3 от ЗСВ, на всеки 6 месеца да уведомяват административните ръководители на апелативните прокуратури, за резултатите от осъществявания от тях контрол за спазване на сроковете за извършване на разследването и предприетите мерки, (административно-организационни и дисциплинарни), за ускоряване на производствата с продължителност извън рамките на разумните срокове (над 3 години).

Комисията счита, че към настоящия етап не се налага да бъдат препоръчвани нови организационни мерки за преодоляване на констатираните и през този 6-месечен период пропуски и нарушения, но следва отново да се напомни административните ръководители на прокуратурите да продължат прилагането на мерките, препоръчани и приети по т.90.1.6 от Протокол № 21/19.07.2018 г. и т.1.5 от Протокол №29/22.11.2018г. на Пленума на ВСС.

Предвид гореизложеното, комисия „ДДВИВСС“ към Прокурорска колегия на ВСС счита, че не е налице необходимост да бъдат предлагани нови мерки, доколкото вече приетите такива са достатъчно пълни и всеобхватни, като на административните ръководители следва да бъде препоръчано да продължат с тяхното изпълнение.